

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Kansantaloustieteen laitos	
Tekijä-Författare-Author Heikkonen, Manu			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Päästökauppajärjestelmän ominaisuuksia: Epätäydellinen kilpailu ja epäsymmetrinen informaatio			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansantaloustiede			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2002-10-14	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 64+19
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Päästökauppajärjestelmä on ns. taloudellinen ohjauskeino, jonka avulla pyritään saavuttamaan sosiaalisesti optimaalinen saastuttamisen taso. Taloudellisesta näkökulmasta katsottuna saastuminen on seurausta ympäristöhyödykkeiden puutteellisesti määritellyistä omistusoikeuksista. Allokoimalla kyseiset omistusoikeudet saastuttavaa toimintaa harjoittaville yrityksille ja sallimalla niiden ostoa ja myyntiä, yhteiskunnan on mahdollista luoda päästölupamarkkinat, joilla saastumiselle muodostuu markkinahinta. Hyvin toimivassa markkinataloudessa markkinahinnat kannustavat yrityksiä niukkojen voimavarojen, eli ympäristöhyödykkeiden, tehokkaaseen ja säästeliääseen käyttöön.</p> <p>Jos päästölupamarkkinoilla vallitsee täydellinen kilpailu, eli jos yksikään yritys ei kykene vaikuttamaan päästöluvan hinnanmuodostukseen, mahdollistaa päästökauppajärjestelmä tietyn päästövähennystavoitteen saavuttamisen kustannustehokkaasti. Tutkielman ensimmäinen keskeinen tavoite on mallintaa teoreettisesti päästölupamarkkinoilla vallitsevan epätäydellisen kilpailun vaikutusta päästökauppajärjestelmän toimintaan. Epätäydellisen kilpailun johdosta päästölupamarkkinoilla saavutettava tasapaino ei ole enää tehokas, eli toisin sanoen päästövähennysten kokonaiskustannukset nousevat yli first-best -tason kustannusten. Tämä johtuu siitä, että päästövähennykset eivät jakaudu optimaalisesti markkinavoimaa omaavan yrityksen ja markkinavoimaa vailla olevien yritysten välillä. Kahden markkinaepätäydellisyyden, epätäydellisen kilpailun ja päästöluparikkomusten, samanaikainen tarkastelu toisaalta osoittaa, että markkinaepätäydellisyydet saattavat toimia toistensa vastavoimina, jolloin ainoastaan toisen markkinaepätäydellisyyden eliminoiminen ei välttämättä ole edes toivottavaa.</p> <p>Tutkielman toinen keskeinen tavoite on analysoida intertemporaalisen päästökaupan, eli päästölupien tallettamisen ja lainaamisen, sosiaalista toivottavuutta. Lähtökohtana on tällöin informaation epäsymmetrisyys yritysten päästövähennyskustannuksensa suhteen. Yritysten oletetaan toisin sanoen tuntevan omat vähennyskustannuksensa suunnittelijaa paremmin. Intertemporaalinen päästökauppa antaa yrityksille mahdollisuuden vähentää päästöjään joustavasti yli ajan. Haittapuolena on, että intertemporaalinen päästökauppa voi johtaa saastepäästöjen ajalliseen keskittymiseen. Osoittautuu, että tallettamisen ja lainaamisen sosiaaliseen toivottavuuteen vaikuttaa oleellisesti rajahaittafunktion ja päästövähennysten rajakustannusfunktion suhteellinen jyrkkyys.</p> <p>Tutkielman keskeisimmät lähteet ovat Hagemin ja Westskogin (1998), Hahnin (1984), Malikin (2002), Montgomeryn (1972), Rubinin (1996) sekä Yatesin ja Cronshawin (2001) artikkelit.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords päästökauppa epätäydellinen kilpailu epäsymmetrinen informaatio			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			